

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

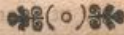
Dilingæ, 1699

XIX. Noli vinci à malo, sed vince in bono malum. Rom 12. v. 21.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

Considera, quomodo non dicat
 Beatus, qui intelligit super pau-
 perem & egenum, sed qui intelligit su-
 per egenum & pauperem. nec id my-
 stico carere puta. Videri merito pos-
 se dicendum fuisse priore modo ad
 servandam gradationem. quippe si per
 Egenum intelligatur, qui in extrema
 necessitate versatur, uti initio observa-
 tum est, & per Pauperem, qui in com-
 muni, haud dubie prius accidet, ut
 parum habeat, atque adeo sit pauper,
 & tam progrediatur ulterius, ut nihil
 habeat, & sic etiam sit egenus. sed ad-
 vertere hic debes, eum, qui in extre-
 ma necessitate versatur, facilius inve-
 nire aliquem, qui succurrat, quam qui
 solum in communi versatur. & ideo
 collatitribuit nomen Beati, qui intel-
 lit non solum super egenum, sed su-
 per pauperem, bene percipiens obliga-
 tionem, quam habet, superflua ero-
 gandi pauperibus, non in eorum neces-
 sitate duntaxat extrema sed etiam com-
 muni. & hinc forsitan est, quod DEUS
 in alijs scripturae locis eodem modo
 voluerit conjungere hos voces: Pra-

cipio tibi, ut aperias manum fratri tuo
 egeno & pauperi. Deut. 15. v. 11. Ecco
 hac fuit iniquitas Sodome sororis tuae
 &c. manum egeno & pauperi non porri-
 gebat. Ezech. 16. v. 49. Egenum &
 pauperem contristantem. Ezech. 18. v.
 12. Egenum & pauperem affligebant.
 Ezech. 22. v. 9. Calumniam fecistis
 egenis, & confringitis pauperes. Amos.
 4. v. 1. & sic pluribus alijs, ut intelli-
 gas à DEO commendari non illos mi-
 seros duntaxat, qui redacti ad incitas
 nihil omnino habent, quo se susten-
 tent, Egeni, sed etiam, qui parum ha-
 bent, pauperes. quodsi ita est, quo-
 modo salutem illi consequentur, qui
 redditus suos malunt in canes & equos
 dissipare, quam dare pauperibus, nisi
 viderint eos fame emori? Ah non est
 hoc intelligere super egenum & paupe-
 rem, sed solum super egenum. & tamen
 Christus sub utroque later: unde hoc
 quoque sensu exclamat, ne quis
 ignoret: Ego verò egenus
 & pauper sum.

XIX.

Noli vinci à malo, sed vince in bono malum. Rom. 12. v. 21.

Considera illum vinci ab alio,
 quem alter ad se trahit. unde
 dicitur à magnete vinci ferrum, & non
 ferrum à magnete, quia ferrum se tra-
 hi patitur à magnete, & non vice ver-
 sa. quo posito en primum sensum ver-

borum Apostoli: *Noli vinci à malo,
 sed vince in bono malum.* Sensus est,
 non esse permittendum, ut inimicus
 te trahat ad patrandum, quod non
 convenit, sed ut trahas inimicum ad
 id faciendum; quod oportet. sic eum
 vincis.

vincis. certe quantumvis offensus non debes excandescere, non agi in furias, nec sumere unquam vindictam in DEI injuriam, sed eam illi soli tanquam Principi tuo reservare. *Mibi vindicta, ego retribuam, dicit Dominus.* Rom. 12. v. 19. Quod si ergo trahi te finas ab inimico ad id agendum, quod non oportet, ecce jam inimicus te vincit. At si non perturbaberis, ut ille desiderat, non irascaris, non commovearis, imò notabili præstito beneficio eum obstringas ad ponendam similitatem, & agnoscendum errorem, quem te offendendo commisit, seque humiliandum, ecce tu vincis ipsum, quia ad id agendum trahis, quod illum agere oportebat. Ecce igitur magis esse victus quam victor, cum hoc aliàs sit proprium Adversario curare semper, quoad potest, ut vincat alterum? *Non vincis à malo, sed vince in bono malo.* non in malo malum, quia hæc est victoria etiam brutis animalibus communis, sed in bono malum, quia hæc est digna homine. Ista est victoria tam nobilis, ut si inter eas, quas Christus in terra reportavit, quoad perfectionem statui differentia potest, hæc facile omnium fuerit maxima, quia jam moriturus in Cruce cogitavit, quomodo illos ipsos ad se traheret, qui ipsum Cruci suffixerunt. Unde pro eo, ut illos flammis absumeret, quod facile poterat, aut hiatu terra absorberet, tantam gratiæ suæ copiam superfudit, ut multi descenderent de monte compuncti & confusi, & velut publicam agentes penitentiam tunfio-

ne pectoris proderent dolorem. *vertebantur percussus pectora* *ulciscens!* & hinc vides tam in- *cris quam profanis historijs, quomodo* *sunt gloriosiores, qui hoc modo* *suos vicerunt, quam sint illi, qui* *ipsis se vinci passi sunt, hoc est, qui* *ad bruta & barbara disignando, quod* *malum pro malo redderunt.* *tamen omnibus beneficijs* *præstitis nunquam ita pervincere* *lum possis, ut eum trahas ad id agendum,* *quod oportet; non ideo enim* *erit gloriosa victoria tua, quia hoc* *quantum satis erat ad illum vincendum.* *Quocunque eventu vincendo* *hendo viceris, uti ferrum vincit* *magnete, vices tamen uti aurum* *cit plumbum, margarita vincit* *gam, Purpura penulam castricam,* *drus sorbum, hoc est infinite superando* *quoad precium, qui est vincendi* *communior vincendi modus. Offendendo* *actum exercuit curam* *litia, tu in condonandis offensis* *reddendis beneficijs exerceas* *roicum virtutis Christianæ. nunquam* *hoc est eum vincere abunde?* *2. Considera secundum sensum* *horum verborum, qui est, ne finis* *vinci à demone, nec ab illis hominibus* *ei fœderatis, qui ad malum trahere* *te volunt: sed potius de illis* *nibus victoriam reportes. Dignus* *sapius in Scriptura per antonomastice* *malus dicitur: Venit Malus, et* *quod seminat in corde ejus.* *Malus* *ii. v. 19. quippe qui primus in Malo*

dem introduxit malum, nec eo con-
 tentus semper pergit illud procurare,
 sed etiam movere etiam per suos asseclas,
 quoad instat illius saepe & ipsi vocan-
 tur mali: *In diem perditionis serva-
 tur malus.* Job. 21. v. 30. Verum e-
 quidem est, si daemone spectes, nun-
 quam illum vinci à te posse trahendo
 ad bonum, cum in malo suo sit adeo
 obduratus, ut etiam sit inflexibilis. sed
 hoc saltem potes, ut te non patiaris
 vinci ab ipso, cum vult te pertrahere
 ad malum. praeterea vincere illum po-
 test faciendo majus bonum, quam sit
 malum, ad quod ille te instigat. Po-
 tes imprimis non permittere, ut te vin-
 cat, quia licet in terra non sit invenire
 potentiam parem illi: *Non est super
 terram potestas, qua comparatur ei.* Job.
 41. v. 24. nihilominus non potest il-
 le debui hac potentia ad cogendum li-
 berum tuum arbitrium, sed solum ad
 seducendum, nisi caveas: *Mit-
 te te deorsum.* Ut adeo in manu tuâ
 sit, nolle vinci, sufficit negare consen-
 sum, unde non ait Apostolus: *Ne
 vocaris à malo, sed noli vinci.* Potes
 secundo etiam illum vincere faciendo
 majus bonum, quam sit ipsum malum,
 ad quod instigat. quia ob hoc ipsum,
 quod daemone e.g. te tentet vanâ glo-
 riâ, tu facere potes actum demissionis
 contrarium: quia tentat invidiâ, face-
 re potes actum charitatis: quia tentat
 fugere nimio, facere potes actum be-
 nignitatis: quia tentat gulâ; facere
 potes actum abstinentiæ etiam severæ,
 & sic de ceteris. Istud non est dun-
 taxat non vinci ab ipso, hoc est, trahi
 R.P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

ad malum, sed potius est ipsum vince-
 re: est enim facere bonum superius
 malo, quod petebat. Ita Job fecit,
 qui tot impetitus insultibus, ut pro-
 rumperet in verba injuriosa DEO, non
 solum ab illo se vinci non est passus,
 sed ipsum vicit, quia è contrario in
 verba prorupit, quam maxime poruit.
 DEO honorifica, dicendo: *Dominus
 dedit, Dominus abstulit: sit nomen Do-
 mini benedictum.* Job. 1. v. 21. Quo-
 ad homines deinde, quibus daemone uti-
 tur quasi ministris, hoc satis esse nõ
 debet, sed cum illi te volunt pervertete
 trahendo ad malum, ut ad solatia pro-
 fana, omni conatu allaborandum est,
 ut eos ipse convertas, trahendo ad bo-
 num, ad Tempia, ad monasteria, ad
 oratoria Penitentium secreta. Hæc
 est victoria omnium gloriosissima, &
 ad hanc aspirare debes. Exemplum
 desideras? en, quid circa fratres suos
 S. Bernardus fecerit. Volebant isti
 eum à Religiosæ vitæ instituto abstra-
 here, & reducere ad seculum; ipse verò
 eos à seculo abstraxit, persuasitque, ut
 eos à seculo abstraxit, persuasitque, ut
 secū, quorquor erant, Religiosæ vitæ in-
 stitutū amplecterentur. Idem propo-
 sitione servatâ fac socijs, si quando incitât
 ad malū. *Convertentur ipsi ad te, & tu nõ
 converteris ad eos.* Jer. 15. v. 19. Non vincit
 omnino ignis Salicum & Sarmenorum
 fascies, qui ipsum opprimere & suffo-
 care parabant, cum se non patitur ex-
 tingui; tunc vincit, cum eos vertit in
 ignem.

3. Considera *Malum* aliquando in
 sacris paginis etiam significare appeti-
 tum inordinatum nobis inhaerentem:
 Quo-

R r r r Quo-

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

Quoriam mihi malum adhaeret. Rom. 7. v. 21. non quod ipse per se malus existat, quod dici nequit, sed quia inclinatur ad malum, quæ causa est, ut aliquando etiam Peccatum appelleretur. *Si autem quod nolo, illud facio, jam non ego operor illud, sed quod habitat in me peccatum.* Rom. 7. v. 20. quo posito ecce tertium sensum horum verborum. *Noli vinci à malo, sed vince in bono malum.* Sensus est, ne vinci te patiaris ab isto tuo bruto appetitu, sed ut vincas, stude: quia quantumvis verum sit illi plurimum in te posse, si tamen velis, tu illi dominaberis, propter auxilia sufficientia, quæ tibi DEUS in hunc finem concedit. Numquid igitur probum est, quod cum vincere illum possis, ferè semper ab illo te vinci patiaris? *Subter te erit appetitus tuus.* Gen. 4. v. 7. hic est ordo pulcherri-

mus acceptus à DEO, scilicet quem agere te oportet, tunc erit appetitus *subter te*, quando non vincas à malo. tunc etiam dominaberis illi, quando non solum ab illo non vinceris, sed vincis in bono malum dum facis, ut paulatim ipse quæ assuescat delectationibus, quæ non sunt propriae sensus, sed Spiritus, ut illi id quosdam Sanctorum conferant se, ut gauderent inter probra, etiam inter infirmitates, atque in ipsorum poenitentia suas haberent delicta. *Superabundo gaudio in omni tribulatione mea.* 2. Cor. 6. v. 4. & quomodo sunt consecuti? non aliâ ratione, quam efficiendo, ut assuesceret appetitum mare verum bonum. & hoc est tunc eum vincendi. *Hac est vita, qua vincit mundum, fides nostra.* Jo. 5. v. 4.

XX.

Si secundum carnem vixeritis, moriemini si autem Spiritu fallaciarum mortificaveritis, vivetis. Rom. 8. v. 13.

1. **C**onsidera, quàm horrenda sit poena, quam DEUS omnibus minatur, qui voluerint vivere non in carne (cum fieri aliter non possit in terra) sed secundum carnem, à quo non solum possumus abstinere, sed etiam debemus. mortem minatur: *Si secundum carnem vixeritis, moriemini.* Contra verò quàm insigne præmium promittat omnibus, qui voluerint hanc ipsam carnem non equidem mor-

ti tradere, quod nec penitur, nec conceditur, attamen mortificare. *Vos promittit: Si autem Spiritu fallaciarum mortificaveritis, vivetis.* Tunc igitur est eligere, quod velis. *Facite vobis coram vobis viam vite, et non mortis.* Jer. 21. v. 8. in tuo proterio tuo est inire viam, quæ placuerit illam, quæ ducit ad vitam, vel ad mortem, quæ ducit ad mortem. *sed non quam in eas, bene considera: non*